

- کانستراکتیویسم (ساختارگرایی)

شکل گیری ساختارگرایی

این اصطلاح اولین بار در سال ۱۹۲۱ توسط هنرمندان روسی استفاده گردید + با این حال بنیان آن در سال ۱۹۱۳ توسط ولادیمیر تاتلین گذاشته شد + تاتلین در سال ۱۹۱۳ از نقاشی های پیکاسو در پاریس و استفاده او از تکنیک کلاژ و سپس آثار هنرمندان آلمانی در برلین بازدید کرد + او با ایده گرفتن از این دو بازدید در روسیه شروع به ساختن مجسمه و نقش برجسته های چوبی و فلزی نمود.

پدر هنر ساختارگرایی شوروی + آثار او به دنبال زیر سؤال بردن ایده آل های سنتی هنر بود + هنرمندان زیادی در دنیا از او ایده گرفته اند + در آغاز با مالویچ فعالیت همکار بود + اما از ۱۹۱۵ و با گسترش فعالیت فوتوریست ها اختلاف هایی شدید بین آنها به وجود آمد + تاتلین همچنین وقت خود را به مطالعاتی در زمینه لباسی، اشیاء، مبلمان و موضوعات دیگر اختصاص می داد + عمده کارهای او در زمینه مجسمه سازی و معماری است.

اساسا آثار هنر ساختارگرایی پیکره سازی و سازه ای است.

بیانیه (مانفیست) ساختارگرایان

مانفیست و مرامنامه ساختارگرایان در ۱۹۲۰ توسط پوزنر و نوم گابو منتشر شد + این بیانیه اصطلاحاً رئالیست نامگذاری شد + آنها در این مرامنامه از ساختن (Construct) سخن گفته بودند و به همین دلیل هم این سبک نامش شد ساختارگرایی.

انواع ساختارگرایی

الف - ساختارگرایی روسی که توسط تاتلین پس از انقلاب بلشویک ها (کمونیست ها) در ۱۹۱۷ به بعد شکل گرفت و جنبشی آرمان خواه در انقلاب اجتماعی صورت پذیرفته وقت بود.

نظریه ساختارگرایی روسی، جنبشی بورژوایی بود.

طبقه ای از مردم که دارای ایدئولوژی و تفکر خاصی بودند و در مقابل نظریه فکری مسلط بر جامعه قرار داشت. به عبارت دیگر چون روی مسایل صرفاً هنری تمرکز نمودند تویط ایدئولوژی سوسیالیستی سرکوب شدند.

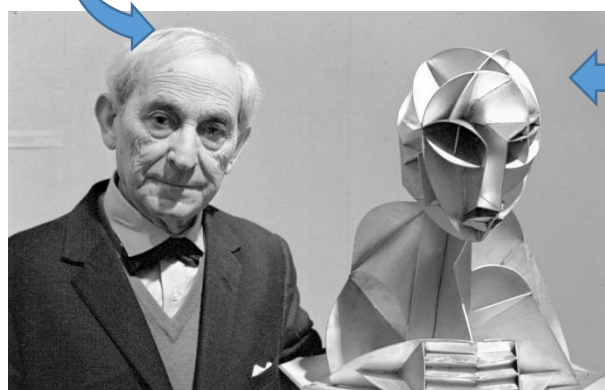
در نتیجه اعضا آن به غرب رفتند و ساختارگرایی بین المللی را بوجود آوردند

ب - ساختارگرایی بین المللی که توسط گابو و پوزنر در سال ۱۹۲۲ پس از ممنوع اعلام شدن نظریه ساختارگرایی در روسیه سوسیالیستی در سر تا سر اروپا شکل گرفت. این جنبش هم آرمان خواه بود.

هنر را ابزاری برای دستیابی به پیشرفت اجتماعی می دانست اما قائل به محو شدن آن در صنعت نبود.

نائوم گابو + نقاش و مجسمه ساز + پدر مجسمه سازی متحرک (مبتنی بر اصل تعادل)

تاتلین معتقد بودند که هنر باید در خدمت عقاید اجتماعی باشد + گابو معتقد بود که هنر باید کارکردی مستقل در جامعه داشته باشد.

ساختارگرایی بین‌المللی زمینه‌ساز جنبش مدرسه باهوس آلمان بود + آنها همچنین در سرتاسر اروپا در جنبش‌های مدرن که منجر به طراحی ائاتیبه و سازه‌های مدرن شد، تاثیر گذار بودند + از جمله جنبش دستیل در هلند + گروه انتزاع - آفرینش در فرانسه + ساختارگرایی انگلیسی سیرکل (۱۹۳۷)

در مفهوم عام ساختارگرایی را اصطلاحاً نوعی اثر هنری معرفی می‌کنند که دارای ساختار آبستره (انتزاعی) و هندسی باشد و در ساخت آن از مواد و مصالح متفاوت و متمایز استفاده شده باشد.

اصول ساختارگرایی

الف-انتزاع هندسی ب- حرکت ج- تکنولوژی د- اصلاح یا پیشرفت اجتماعی ه- غیر معنوی

ساختارگرایان بین‌المللی برخلاف ساختارگرایان روسی که می‌گویند باید مفهومی برای اصلاح جامعه خلق کنیم باید صرفاً با بکارگیری مواد صنعتی مختلف مثل شیشه یا پلاستیک پیشرفت جامعه را در تکنولوژی نشان دهیم.

ساختارگرایان به دنبال از میان برداشتن مرز بین هنر و صنعت بودند + بنابراین به جای واژه ترکیب بندی اعتقاد داشتند باید ساختن و بنا کردن را بکار برد تا بتوان با صنعتی که می‌سازد و بنا می‌کند، همسانی نمود + به خاطر همین است که در بسیاری از منابع از این جنبش تحت عنوان ساخت‌گرایی نام برده می‌شود + در واژه ساختارگرایی نیز منظور از ساختار همان سازه یا اسکلتی خلق شده است و نه بازگشت به ساختار یک مفهومی

تشابه و تفاوت ساختارگرایی با فتوریسم

فتوریسم: فقط تکنولوژی می‌تواند جامعه را پیشرفت داده و آن را به سطح مطلوب تری برساند.

ساختارگرایی: هنر و تکنولوژی توأمان می‌تواند جامعه را پیشرفت داده و آن را به سطح مطلوب تری برساند.

از بین بردن هنر سنتی

محو شدن هنر سنتی در صنعت

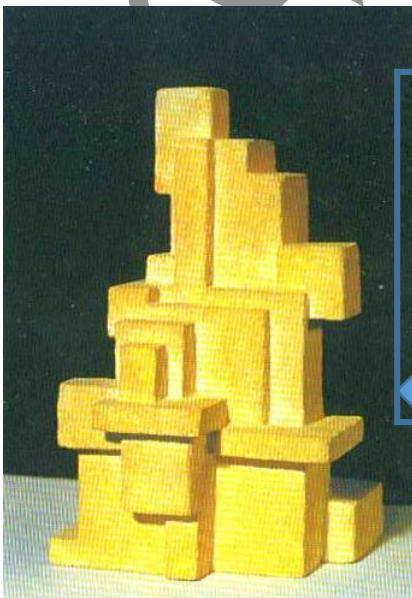
تولید صنعتی → منجر می‌شود به → منفعت اجتماعی یا اصلاح اجتماعی → نتیجه اش می‌شود

تفاوت با سایر جنبش‌های آوانگارد عصر مدرنیسم

در کلیه جنبش‌های آوانگارد عصر مدرن مثلاً کوبیسم یا اکسپرسیونیسم تاکید بر ذهنیت مداری و احساس هنرمند بود + اما در ساختارگرایی احساس شخصی هنرمند به هیچ وجه نباید اساس هنر قرار گیرد.

بررسی آثار ساختارگرایان

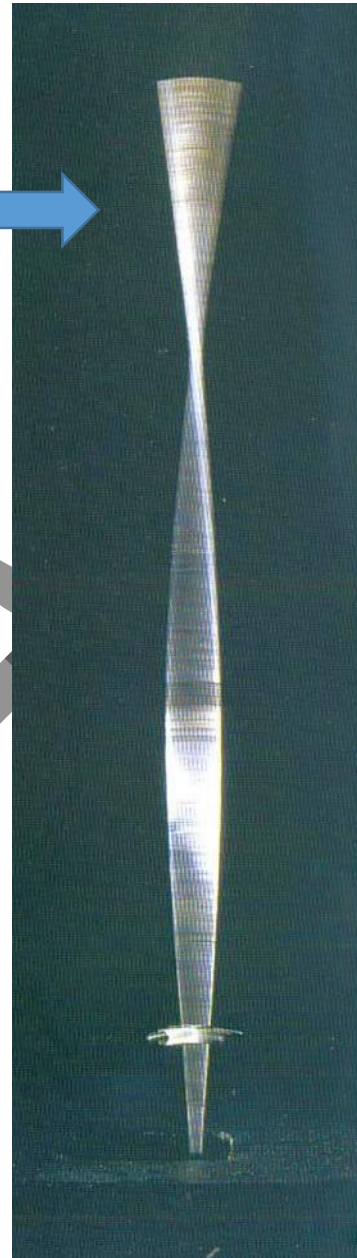
رابطه متقابل احجام + ۱۹۱۹ + ژرژ وانتنگرو + او بیشتر یک نئوپلاستیسته و وابسته به گروه دستیل است + به نظر می‌رسد که مجسمه از تعدادی حجم متفاوت که در هم فرو رفته اند ایجاد شده است + او می‌خواهد ذهن بیننده را معطوف به حجم و شکل نماید + بنابراین زمانی که ما به این مجسمه نگاه می‌کنیم، آن را به صورت قطعات مجزایی که بر سر مقدار محدودی فضا با هم در حال رقابت هستند می‌بینیم و درصدد تفکیک آنها در ذهن خود بر می‌آییم + پس مجسمه با بررسی تفکیک بندی در ذهن بیننده به شکل مداوم تغییر شکل می‌یابد.

موج ایستاده + ۱۹۱۹ تا ۱۹۲۰ + نائوم گائو + یکی از مجسمه های متحرک گائو + وقتی این محور فلزی با سرعت بچرخد، شکلی توپر و منحنی گونه احساس می شود + این مجسمه را گائو برای آموزش به دانشجویانش جهت آموزش حرکت استفاده می کرد + به غیر از گائو تعداد زیادی از ساختارگرایان مجسمه های مبتنی بر اصل حرکت را ساختند.

مجمسه فلزی نائوم گابو + روتردام هلند + آثار انتزاعی او مدل های ریاضیات را به یاد می آورد + او در بیانات شخصی خود نیز این موضوع را تایید و استعاره گرفتن از ریاضیات را تایید می کند + همچنین گابو در پاریس آثار کوبیسمی را مطالعه کرده و تحت تاثیر ساختارهای فیگوراتیو پیکاسو قرار می گیرد و آن را در کار هایش به کار می برد + در اثر مقابل فرم فیگوراتیو قابل مشاهده است.

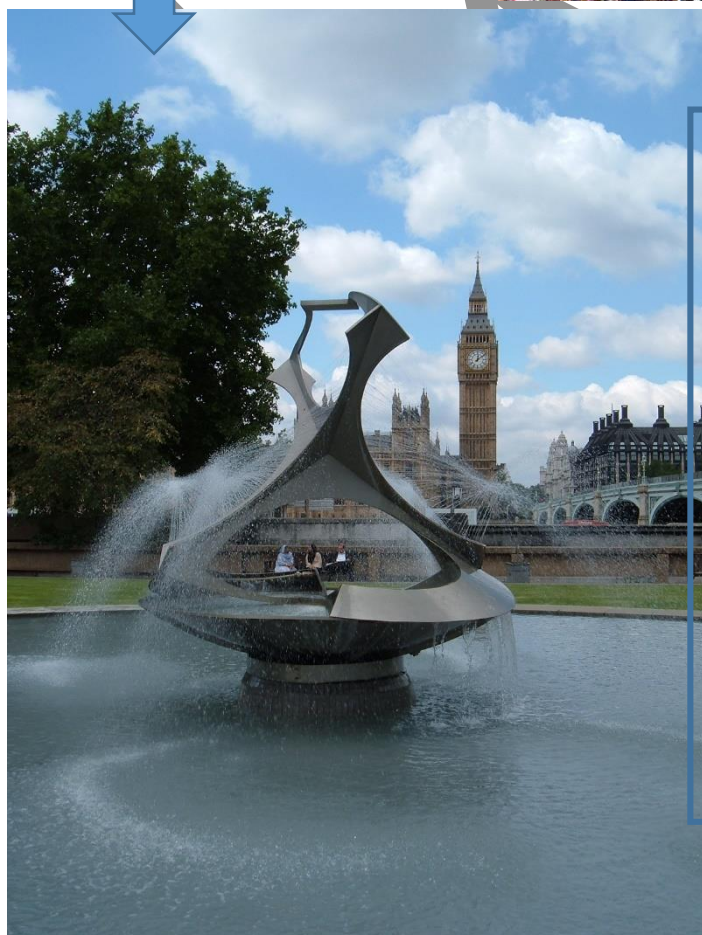
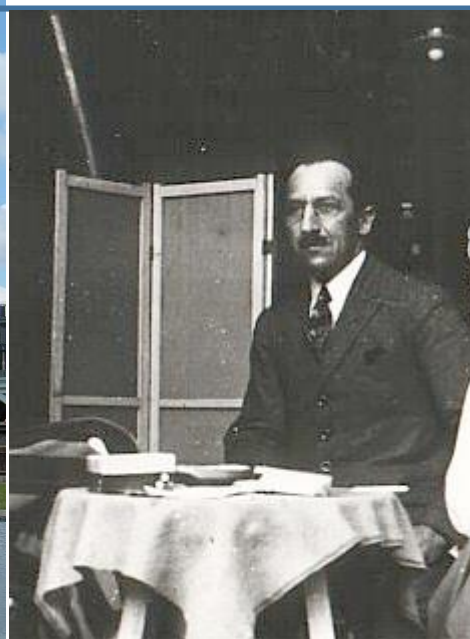
مجمسه حرکتی پیش گردان + معروف به چشمه + اثر نائوم گابو + بیمارستان سنت توماس + لندن + شناخته شده ترین اثر گابو

نئو پلاستیسیسم (نو شکل گرایی)

هلند سه نابغه به دنیای نقاشی معرفی کرده است + رامبراند (قرن هفدهم)، ونسان ون گوگ (قرن نوزدهم) و پیت موندریان (قرن بیستم) + این سبک براساس آثار و افکار پیت موندریان ایجاد شد + این اصطلاح توسط خود موندریان برای توصیف سبک خالص، هندسی و انتزاعی ابداع

شد + معنای تحت الفظی این واژه به معنی شکل گرایی نوین است.

با آغاز جنگ جهانی اول هلند اعلام بی طرفی کرد + این مهم سبب انزوا هلند در معادلات جهانی شد + بنابراین تعدادی از مهمترین هنرمندان دنیا در هلند گرد هم آمدند + در میان پیت موندریان به همراه دو همراهش بارت وان درلک و تئو وان دوسبرگ در سال ۱۹۱۴ (هرسه انتزاع گرا) تشکیل گروه د. استیل را داده و برای نشر عقاید خود در سال ۱۹۱۷ نشریه د. استیل را نیز پایه گذاری و منتشر نمودند.

عقاید گروه د. استیل

د. استیل در زبان هلندی به معنی سبک است + این گروه معتقد بود که انتزاع در هنر باید با پیروی از خطوط مستقیم صورت پذیرد + کار آنها شامل خطوط مستقیم سیاه عمودی یا افقی + اشکال مستطیل یا مکعب + رنگ های ساده شده تا حد رنگ های اصلی (قرمز، زرد و آبی) و رنگ های خنثی (سیاه و سفید و خاکستری) به عنوان رنگ پس زمینه بود + آنها این ساده سازی ها را از مفاهیم نمادین فلسفه شرقی و ادیان شرقی گرفته بودند.

شکل گیر نئوپلاستیسیسم از دل گروه د. استیل

در سال ۱۹۱۷ وان دوسبرگ کتابی با نام جنبش نوین در نقاشی منتشر نمود + همزمان موندریان مقالاتی را در نشریه د. استیل منتشر نمود + در این برهه زمانی موندریان بیشتر از آن که نقاشی نماید، مقاله می نوشت + از میان این مجموعه مقالات، مقاله ای به نام نئوپلاستیسیسم در نقاشی که به فرانسه هم ترجمه و منتشر شد با استقبال قابل توجهی رو به رو شد و به این ترتیب نام این سبک تعیین شد.

نظریات موندریان در نئوپلاستیسیسم

موندریان هدف از نقاشی های شبکه مانند خود را نمایش نظم روحانی و بی انتهای است که در جهان متغییر وجود دارد.

موندریان از نقاشی های بدون مرکز طرفداری می کرد + آثار او هیچ نقطه مشخصی که چشم روی آن متمرکز شود ندارد + بنابراین حاشیه های آثارش به اندازه مرکز آنها دارای اهمیت هستند + خطوط عمودی و افقی هم اغلب نوعی سکون + آرامش را تداعی می کنند که در کنار هم تقابل و تضاد بوجود می آورند و سبب تعادل می شوند.

موندریان اعتقاد داشت که هنر نئوپلاستیسیته، ساختار روحی بنیادین جهان را همانگونه که آن را تجربه می کنیم، نمایان می سازد

موندریان اعتقاد داشت که هنر باید طبیعت زدایی شود + باید هرگونه بازنمایی یا تقلید از اشیا طبیعی در نقاشی باید کنار گذاشته شود + در نقاشی صرفا باید عناصر ناب هندسی نشان داده شود.

موندریان: با نئوپلاستیسیته هنرمند می تواند از فردگرایی بنیادی رهایی یابد و به بیان ایده هارمونی جهانی دست پیدا کند.

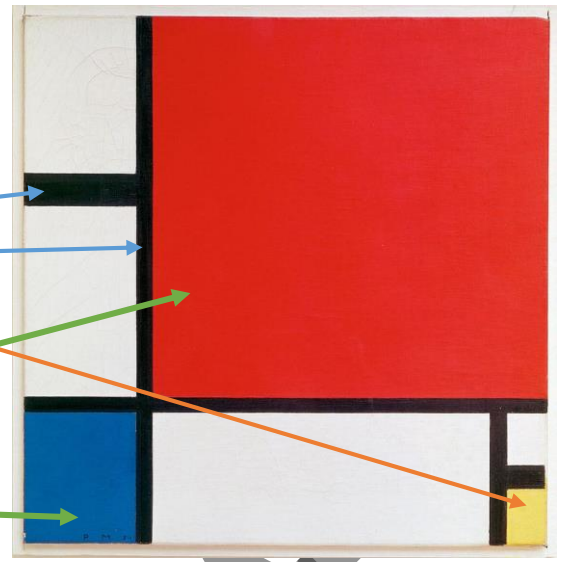
در آثار موندریان نباید در جستجوی عواطف ناب و تغزلی بود + بلکه باید به دنبال واقعیت نابی بود که نقاش جستجو کرده است

اصول نئوپلاستیسیته

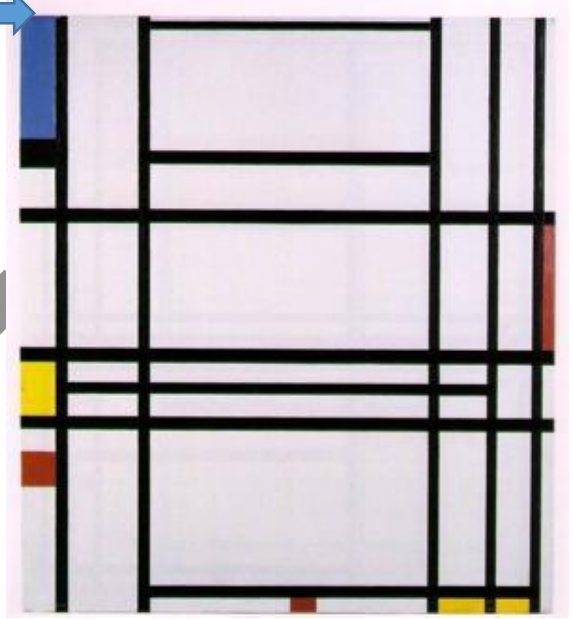
الف- شبکه بندی شده
ب- استفاده از رنگ های اصلی
ج- استفاده از پس زمینه های سفید و سیاه
د- خطوط افقی و عمودی
ه- مرکز زدایی شده
و- حاشیه گرایی
ز- نظم روحی
ح- ضد عنصر گرایی

از ۱۹۲۴ پیت موندریان از د. استیل کناره گیری کرد و در ۱۹۲۵ مانفیستی با عنوان ضد عنصر گرایی را در نئوپلاستیسیته ارائه کرد

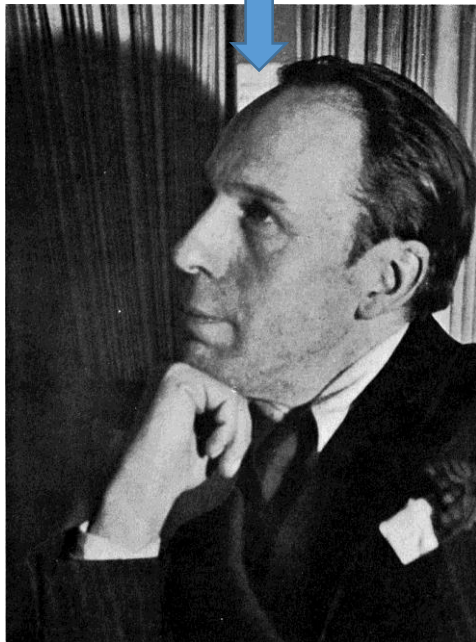
شبکه بندی شده
 حاشیه گرایی
 خطوط افقی و عمودی
 زمینه سفید
 مرکز زدایی
 رنگ های اصلی

کمپوزیسیون شماره ۱۰ + پیت موندریان + ۴۲-۱۹۲۹ + خطوط افق و عمودی سیاه روی زمینه سفید + فاقد ت=نقطه مرکزی + استفاده از سه رنگ اصلی در حاشیه + مانند یک شهر شبکه بندی شده بدون کانون مرکزی شهری

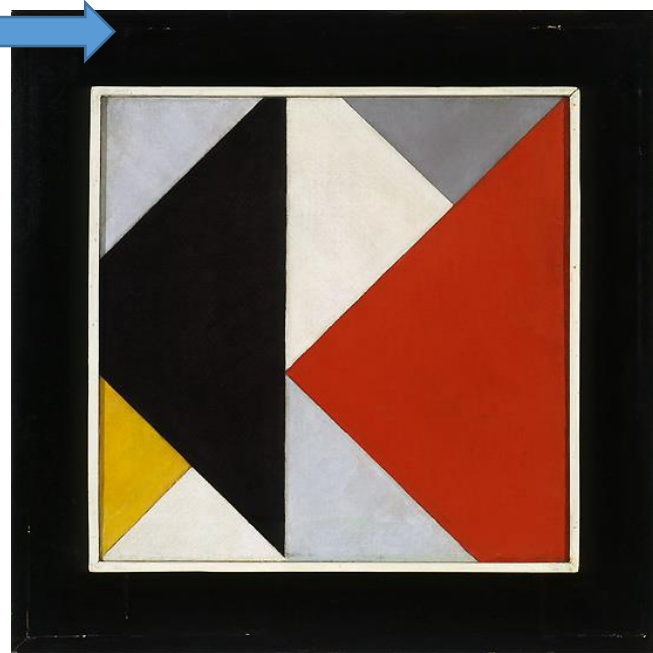

دلیل خروج موندریان از د. استیل تخطی و خارج شدن **تئو وان دوسبرگ** از اصول

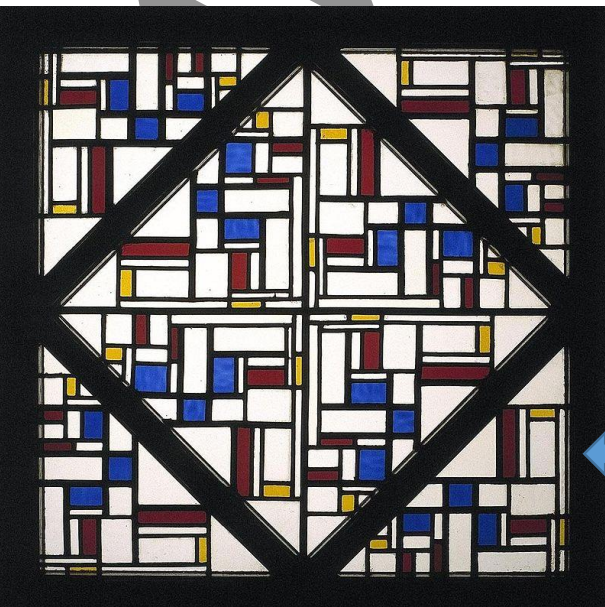

نئوپلاستیسیسم بود + دوسبرگ این تخطی یا انحراف را عنصرگرایی نامید + در این انحراف اگرچه ترکیب های رنگی نئوپلاستیسیسم حفظ شده بود اما در اثر دوسبرگ حسی از حرکت و جنبش ایجاد شده بود که با اصول ایستا و متعادل سازی موندریان کاملا متفاوت بود.

ضد ترکیب بندی شماره ۸ + ۱۹۲۵ + اثر تئو وان دوسبرگ + دوسبرگ استفاده از خطوط اریب را عنصرگرایی یا المنتاریسم نامید + او استدلال کرد خطوط اریب، شگفتی و ناپایداری و پویایی را به نقاشی باز می گرداند + او این خطوط اریب را با زاویه ۴۵ درجه نشان می دادو قالب و خطوطی از خطوط یکنواخت داشتند.

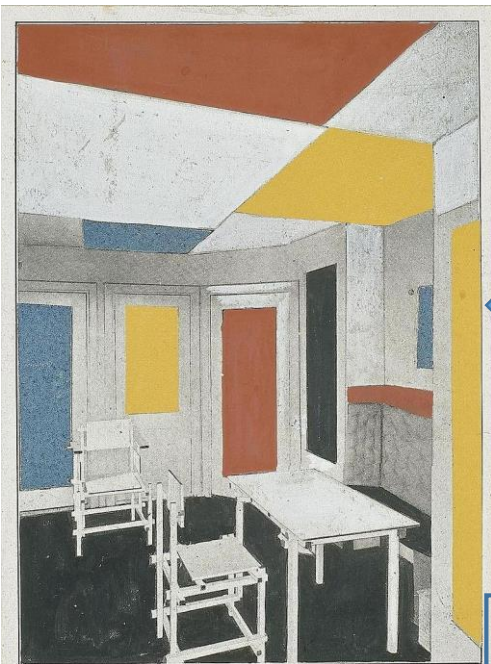
ترکیب بندی پنجره با شیشه رنگی شماره ۳ + ۱۹۲۵ + تئو وان دوسبرگ

از آثار وان دوسبرگ با عنوان ترکیب بندی شماره ۷ + ۱۹۱۷ + در سبک نئوپلاستیسیسته و قبل از ورود به عنصرگرایی + زمینه سیاه + استفاده از سه رنگ اصلی به صورت مستطیل هایی افقی و عمودی + به جای استفاده از پس زمینه سفید + از مستطیل های با رنگ سفید استفاده شده است + به حاشیه گرایی و تمرکز زدایی دقت شود.

فضای داخلی + ۱۹۲۵ + اثر وان دوسبرگ + بر مبنای اصول نئوپلاستیسیسته یک فضای طبیعت بی جان خلق می شود که کاملا با اصل و

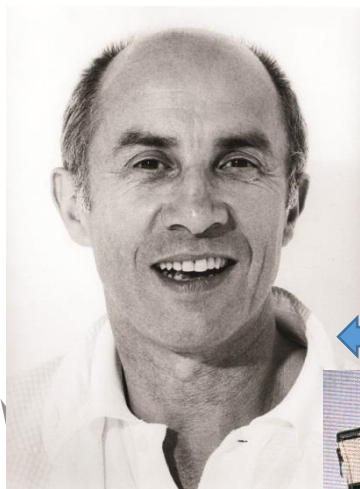
THEO VAN DOESBURG. PROËVE VAN KLEURENCOMPOSITIE IN INTERIEUR (1919). MEUBEL VAN G. RIETVELD. BIJLAGE XIV VAN „DE STIJL“ 3e JAARGANG No. 12.

تعاریف پیت موندریان متضاد است + اما واقعا اثر شاهکار است!!!!

تعاریف پیت موندریان و وان دوسبرگ بر بسیاری از معماران + پیکره سازان دانش آموخته مدرسه باهوس تاثیر گذاشت و جنبشی نو را در این زمینه پدید آورد + با مهاجرت موندریان به آمریکا در دهه ۱۹۴۰ اکسپرسیونیست های انتزاعی تحت تاثیر او به نظریه وجود نظم روحی در لایه های زیرین نقاشی اطمینان یافتند.

با این حال عقاید موندریان بیشترین تاثیر خود را در معماری می گذارد + با توجه به بی طرفی هلند و عدم آسیب آن در جنگ جهانی اول تعداد زیادی از معماران در هلند تجمع می کنند + در این مدت آنها با نظریات موندریان کاملا آشنا می شوند + این معماران پس از پایان جنگ برای بازسازی به کشور خود باز می گردند و ایده های موندریان را در معماری نشر و بسط می دهند.

آندره کورژ + ۱۹۲۳ تا ۲۰۱۶ + در ۱۹۶۱ با همسرش برنند خود را ارائه کرد + ۳۰ سال انتهای عمرش را پارکینسون داشت + فرانسوی ها او را مبدع مینی ژوپ می دانند + وی علاوه بر طراحی لباس برای کمپانی های مختلف خودرو و نیز طراحی انجام داد (در زمینه طراحی صنعتی کار می کرد)

نیم چکمه (بوت) از PVC +
مد دهه ۱۹۷۰ + از طرح های
آندره کورژ

طراحی لباس میدی براساس
تابلوی موندریان توسط
ایو سن لوران در دهه ۱۹۶۰

